

2. KVARTAL
2017

SPAREBANKEN SØR

Innhold

Nøkkeltall konsern	3
Styrets beretning	4
Resultatregnskap	12
Balanse	13
Kontantstrøm	14
Egenkapitaloppstilling	15
Noter	16
Risiko og Kapitalstyring	24
Kvartalsvis utvikling	25
Nøkkeltall konsern 2013-2016	26
Beregninger	27
Erklæring i henhold til Verdipapirhandelloven § 5-6	29

Resultat (Mill. kroner)	2. kv. 2017	2. kv. 2016	30.06.2017	30.06.2016	31.12.2016
Netto renteinntekter	417	397	818	759	1 565
Netto provisjonsinntekter	83	78	154	145	293
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	-5	85	9	64	224
Andre driftsinntekter	3	11	7	16	28
Sum netto inntekter	498	571	988	984	2 110
Sum driftskostnader før tap	208	210	407	409	787
Driftsresultat før tap	290	361	581	575	1 323
Tap på utlån og garantier	13	9	28	22	50
Resultat før skattekostnad	277	352	553	553	1 273
Skattekostnad	62	75	128	126	284
Resultat for perioden	215	277	425	427	989
Resultat i % av gjennomsnittlig forvaltning					
Netto renteinntekter	1,54 %	1,51 %	1,54 %	1,46 %	1,49 %
Netto provisjonsinntekter	0,31 %	0,30 %	0,29 %	0,28 %	0,28 %
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	-0,02 %	0,32 %	0,02 %	0,12 %	0,21 %
Andre driftsinntekter	0,01 %	0,04 %	0,01 %	0,03 %	0,03 %
Sum netto inntekter	1,84 %	2,17 %	1,86 %	1,90 %	2,01 %
Sum driftskostnader før tap	0,77 %	0,80 %	0,77 %	0,79 %	0,75 %
Driftsresultat før tap	1,07 %	1,37 %	1,09 %	1,11 %	1,26 %
Tap på utlån og garantier	0,05 %	0,03 %	0,05 %	0,04 %	0,05 %
Resultat før skattekostnad	1,02 %	1,34 %	1,04 %	1,07 %	1,21 %
Skattekostnad	0,23 %	0,29 %	0,24 %	0,24 %	0,27 %
Resultat for perioden	0,80 %	1,05 %	0,80 %	0,82 %	0,94 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	108 400	105 600	107 040	104 250	104 950
Balanse					
Forvaltningskapital			110 907	106 617	105 455
Netto utlån til kunder			94 649	90 175	90 928
Utlånsvekst i % siste 12 mnd.			4,9 %	7,4 %	2,9 %
Innskudd fra kunder			55 695	51 227	51 562
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd.			8,7 %	3,0 %	6,6 %
Innskudd i % av netto utlån			58,8 %	56,8 %	56,7 %
Egenkapital (inkl. hybridkapital)			10 391	9 521	10 051
Tap i prosent av netto utlån, annualisert			0,06 %	0,05 %	0,05 %
Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager i % av brutto utlån			0,29 %	0,42 %	0,30 %
Andre nøkkeltall					
Kostnader i % av inntekter	41,8 %	36,8 %	41,2 %	41,6 %	37,3 %
Kostnader i % av inntekter, ekskl. netto inntekter fra finansielle instrumenter	41,4 %	43,2 %	41,6 %	44,5 %	41,7 %
Egenkapitalavkastning etter skatt (justert for hybridkapital)	8,5 %	13,1 %	8,6 %	10,1 %	11,3 %
Likviditetsreserve (LCR) konsern			158 %	153 %	128 %
Ren kjernekapitaldekning tillagt 80 % av resultatet			14,6 %	14,1 %	14,7 %
Kjernekapitaldekning			16,0 %	14,9 %	16,0 %
Kapitaldekning			17,8 %	16,9 %	17,9 %
Ren kjernekapital			9 434	8 256	9 114
Kjernekapital			10 309	9 081	9 939
Netto ansvarlig kapital			11 490	10 259	11 121
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)			9,0 %	7,5 %	8,6 %
Antall ekspedisjonssteder			34	36	34
Antall årsverk i bankvirksomheten			430	432	439
Nøkkeltall egenkapitalbeviset (Banken gjennomførte i 2016 en emisjon av egenkapitalbevis som påvirker nøkkeltallene)					
Egenkapitalbevisbrøk, vektet gjennomsnitt for perioden	18,7 %	17,4 %	18,7 %	15,2 %	17,5 %
Antall utstedte bevis			15 663 944	15 663 944	15 663 944
Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (morbank)	2,1	2,5	4,0	3,2	8,5
Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (konsern)	2,4	3,0	4,8	4,0	10,7
Utbytte siste år pr. egenkapitalbevis					6,0
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis			113,9	110,0	115,2
Kurs/ bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis			0,9	0,6	0,8
Børskurs ved utgangen av perioden			100,00	63,75	91,25

Styrets beretning

Generelt

Sparebanken Sør er et uavhengig og selvstendig finanskonsern med virksomhet innenfor bank, verdipapirhandel og eiendoms-
megling i Vest-Agder, Aust-Agder og Telemark.

Eiendomsmeglervirksomheten drives gjennom datterselskapet Sørmeglere. Skade- og livsforsikringsprodukter leveres via for-
sikringsselskapet Frende hvor banken er deleier. Banken er også deleier i selskapene Norne og Brage, leverandører av henholds-
vis verdipapirhandel, leasing og bilfinansiering.

Hovedtrekk 2. kvartal 2017

- Godt resultat fra ordinær drift
- Positiv utvikling i netto renteinntekter
- Økte provisjonsinntekter fra konsernets eiendomsmegler, Sørmeglere
- Negative netto inntekter fra finansielle instrumenter som følge av verdiutvikling i basiswapper og regnskapsmessig tap ved tilbakekjøp av egen gjeld
- Effektiv drift og lave kostnader
- Lave tap på utlån
- Lavt mislighold
- 12 måneders utlånsvekst på 4,9 prosent
- 12 måneders innskuddsvekst på 8,7 prosent
- Egenkapitalavkastning etter skatt på 8,5 prosent
- Ren kjernekapitaldekning på 14,6 prosent og uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) på 9,0 prosent

Hovedtrekk 1. halvår 2017

- Godt resultat fra ordinær drift
- Positiv utvikling i netto renteinntekter
- Økte provisjonsinntekter fra konsernets eiendomsmegler, Sørmeglere
- Lavere netto inntekter fra finansielle instrumenter
- Effektiv drift og lave kostnader
- Lave tap på utlån
- Egenkapitalavkastning etter skatt på 8,6 prosent

Økonomiske rammebetingelser

Styringsrenten har gjennom 1. halvår vært på 0,50 prosent, og Norges Bank besluttet å holde renten uendret på siste rentemøte
i juni.

Det ble i statsbudsjettet for 2017 vedtatt en finansskatt som innebærer en ekstraskatt på 5 prosent av lønnsgrunnlaget, og at
inntektsskatten videreføres med 25 prosent også i 2017 for finanssektoren.

Regjeringen fastsatte ny boliglånsforskrift som regulerer kundens gjeldsgrad, krav til egenkapital, samt krav til avdrag når lån
overstiger 60 prosent av boligens verdi. Bankene gis fortsatt mulighet til å gjøre unntak fra reglene på inntil 10 prosent av
bankens innvilgede lån.

Finansdepartementet har tidligere besluttet å øke kravet til motsyklisk kapitalbuffer fra 1,5 prosent til 2,0 prosent med virkning
fra 31.12.2017. Formålet er å gjøre bankene mer solide. Økningen er i tråd med anbefaling gitt av Norges Bank.

Kapitalmarkedene i både inn- og utland har vært velfungerende i 2017 og kredittspredene har falt i 2. kvartal. Dette har gitt
konsernet god tilgang på finansiering gjennom obligasjoner med fortrinnsrett og seniorgjeld.

Årsveksten i innenlandsk bruttogjeld til publikum, K2, var ved utgangen av juni på 5,7 prosent. Veksten i kreditt til husholdninger
og næringsliv var på henholdsvis 6,6 prosent og 4,0 prosent.

Resultat

Resultat før skatt utgjorde 277 mill. kroner i 2. kvartal 2017, mot 352 mill. kroner i samme periode i 2016. Konsernet har et solid resultat før skatt, positiv utvikling i netto renteinntekter, lave kostnader og lave tap.

Resultatnedgangen i forhold til samme periode i 2016 skyldes hovedsakelig lavere inntekter fra finansielle instrumenter.

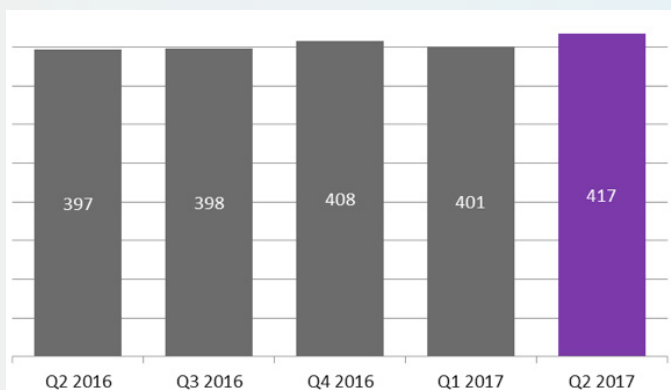
Egenkapitalavkastning etter skatt for konsernet utgjorde 8,5 prosent i 2. kvartal 2017, mot 13,1 prosent i samme periode 2016. Konsernet er solid kapitalisert og har en ren kjernekapitaldekning på 14,6 prosent og en uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) på hele 9,0 prosent. 80 prosent av resultat etter skatt er tillagt ren kjernekapital.

Resultatet fra den ordinære driften(*) viste en økning på 19 mill. kroner i 2. kvartal 2017, sammenlignet med 2. kvartal 2016.

Resultat før skatt i 1. halvår 2017 utgjorde 553 mill. kroner, identisk med samme periode i 2016. Egenkapitalavkastningen etter skatt utgjorde 8,6 prosent i 1. halvår 2017, mot 10,1 prosent i 1. halvår 2016. Resultatet fra den ordinære driften(*) viste en økning på 29 mill. kroner i 1. halvår 2017, sammenlignet med 1. halvår 2016.

Rentenetto

Rentenetto pr. kvartal i mill. kroner

Netto renteinntekter utgjorde 417 mill. kroner i 2. kvartal 2017, mot 397 mill. kroner i 2. kvartal 2016. Det ga en økning på 20 mill. kroner.

Banken endret i 1. kvartal 2017 prinsipp for regnskapsmessig behandling av avgift til Bankenes sikringsfond, ved at sikringsfondsavgiften periodiseres gjennom året. Kostnaden utgjorde 10,7 mill. kroner i 2. kvartal 2017. I 2016 ble avgiften kostnadsført i sin helhet i 1. kvartal med 37 mill. kroner, og det ble ikke belastet avgift i 2. kvartal 2016.

Hybridkapital (fondsobligasjoner) er klassifisert som egenkapital i balansen, og renter knyttet til hybridkapitalen er klassifisert som en overskuddsdisponering. Betalte renter på hybridkapital utgjorde 15,2 mill. kroner i 2. kvartal 2017 og 7,1 mill. kroner i 2. kvartal 2016.

Justert for disse to forhold viste rentenettoen en økning på 21 mill. kroner i 2. kvartal 2017 sammenlignet med 2. kvartal 2016. En viktig årsak var bedre innskuddsmarginer.

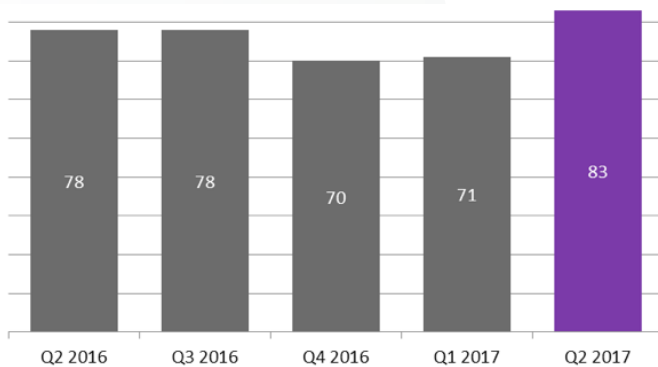
Netto renteinntekter utgjorde 818 mill. kroner i 1. halvår 2017, mot 759 mill. kroner i 1. halvår 2016. I 2017 har banken betalt 25 mill. kroner i renter på hybridkapital, mot 12 mill. kroner i 2016. I tillegg ble hele sikringsfondsavgiften belastet i 1. kvartal i 2016. Justert for prinsippendringer som er kommentert over, var rentenettoen 27 mill. kroner bedre i 1. halvår 2017.

*) Rentenetto (justert for prinsippendringer), netto provisjonsinntekter, andre inntekter og kostnader (justert for pensjon.) Se også vedlegg til rapporten.

Styrets beretning

Provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter pr. kvartal i mill. kroner

Netto provisjonsinntekter utgjorde 83 mill. kroner i 2. kvartal 2017, mot 78 mill. kroner i 2. kvartal 2016.

Brutto provisjonsinntekter i 2. kvartal 2017 viste 95 mill. kroner, mot 91 mill. kroner i 2. kvartal 2016. Økningen skyldes økte inntekter i Sørmeqleren.

Provisjonsinntekter 1. halvår 2016 utgjorde 179 mill. kroner, mot 169 mill. kroner i 1. halvår 2016.

Mill. kroner	Q2 2017	Q2 2016	Endring	1. Halvår 2017	1. Halvår 2016	Endring
Betalingsformidling	40	40	0	79	79	-
Eiendomsmegling	34	30	4	58	48	10
Øvrige produkter	21	21	0	42	42	-
Sum	95	91	4	179	169	10

Finansielle instrumenter

Netto inntekter på finansielle instrumenter ble -5 mill. kroner i 2. kvartal 2017, mot 85 mill. kroner i samme periode i 2016. Hovedårsaken til det negative resultatet i 2. kvartal 2017 er verdiutvikling knyttet til basisswapper og negative resultateffekter knyttet til tilbakekjøp av egen gjeld.

Netto inntekter er knyttet til gevinst på obligasjonsporteføljen med 6 mill. kroner, gevinst og utbytte på aksjer med 16 mill. kroner og gevinst på rente- og valutaderivater med 7 mill. kroner i 2. kvartal 2017. Fastrenteutlån hadde en negativ verdiutvikling på 1 mill. kroner, negative resultateffekter knyttet til basisswapper utgjorde 13 mill. kroner, og tap ved tilbakekjøp av egen gjeld utgjorde 20 mill. kroner.

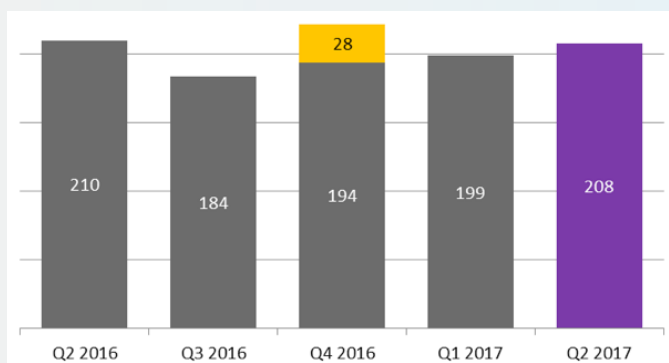
I 1. halvår 2017 var netto inntekter på finansielle instrumenter 9 mill. kroner, mot 64 mill. kroner i samme periode i 2016.

Basisswappene benyttes som instrument for sikringsbokføring av gjeld med fast rente utstedt i euro. Verdien på basisswappene svinger som følge av markedsendringer og resultatføres. Dette er sikringsinstrumenter, og sett over instrumentenes løpetid er markedsverdiendringene null, forutsatt at obligasjonene holdes til forfall. De regnskapsmessige effektene vil derfor reverseres over tid.

Banken har ikke foretatt verdjusteringer knyttet til eierandeler i Frende, Brage eller Norne i 2. kvartal, men har inntektsført utbytte fra Frende med 12 mill. kroner.

Driftskostnader

Driftskostnader pr. kvartal i mill. kroner

Driftskostnadene utgjorde 208 mill. kroner i 2. kvartal 2017, mot 210 mill. kroner i samme periode i 2016. Nedgangen skyldes i hovedsak lavere antall ansatte i bankvirksomheten. Nytt i 2017 er ny finansskatt som økte kostnadene med 3,8 mill. kroner i 2. kvartal 2017. Driftskostnadene i 4. kvartal var ekstraordinært lave som følge av omdanning av bankens kollektive ytelsesbaserte pensjonsordning (28 mill. kroner).

Driftskostnadene i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde 0,77 prosent (0,80 prosent) i 2. kvartal 2017. Kostnader i forhold til inntekter ble i konsernet 41,8 prosent (36,8 prosent). Kostnader i forhold til inntekter, ekskl. finansielle instrumenter, var 41,4 prosent (43,2 prosent).

I 1. halvår 2017 utgjorde driftskostnadene 407 mill. kroner mot 409 mill. kroner i samme periode i 2016. Kostnader i forhold til inntekter var 41,2 prosent (41,6 prosent). Kostnader i forhold til inntekter, ekskl. finansielle instrumenter, var 41,6 prosent (44,5 prosent).

Tap og mislighold

Netto tap på utlån var 13 mill. kroner i 2. kvartal 2017, som utgjorde 0,05 prosent av netto utlån. Tilsvarende tall i 2016 var 9 mill. kroner og 0,04 prosent av netto utlån.

Konsernets individuelle nedskrivninger ved utgangen av 2. kvartal 2017 var 400 mill. kroner, som utgjorde 0,42 prosent av brutto utlån. Konsernets gruppevis nedskrivninger var 210 mill. kroner, tilsvarende 0,22 prosent av brutto utlån.

Brutto misligholdte lån over 90 dager var 281 mill. kroner, som utgjorde 0,29 prosent av brutto utlån. Dette er vesentlig lavere enn tilsvarende tidspunkt i 2016, hvor brutto misligholdte lån var på 382 mill. kroner og som utgjorde 0,42 prosent av brutto utlån.

Øvrige tapsutsatte engasjementer utgjorde 627 mill. kroner. Tilsvarende tall i 2016 var 595 mill. kroner.

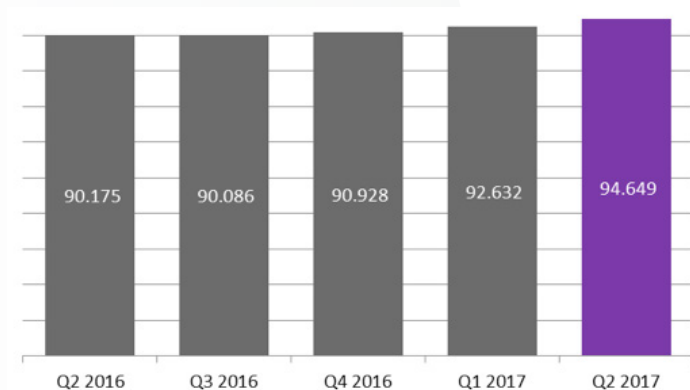
Netto tap på utlån var 28 mill. kroner i 1. halvår 2017, som utgjorde 0,06 prosent av netto utlån. Tilsvarende tall i 2016 var 22 mill. kroner og 0,05 prosent av netto utlån.

IFRS 9 - Finansielle instrumenter skal erstatte dagens IAS 39 – Finansielle instrumenter, innregning og måling, fra og med 2018. En vesentlig endring i den nye standarden er knyttet til nedskrivningsreglene. Dagens IAS 39 er basert på at tapsnedskrivning «kun skal finne sted når det er objektive bevis for at en tapshendelse har inntruffet». Med IFRS 9 skal tapsnedskrivning basere seg på fremtidig forventet tap. Banken har gjennom 2016 og 1. halvår 2017 arbeidet med modellutvikling for å kunne møte nye krav. Foreløpige beregninger indikerer ingen vesentlige endringer i nivået på samlede tapsnedskrivninger ved overgang til IFRS 9.

Styrets beretning

Utlån

Utlån i mill. kroner

Netto utlån har de siste tolv månedene økt med 4,5 mrd. kroner til 94,6 mrd. kroner, en vekst på 4,9 prosent.

Brutto utlån til personkunder har økt med 2,4 mrd. kroner til 61,9 mrd. kroner, en vekst på 4,1 prosent.

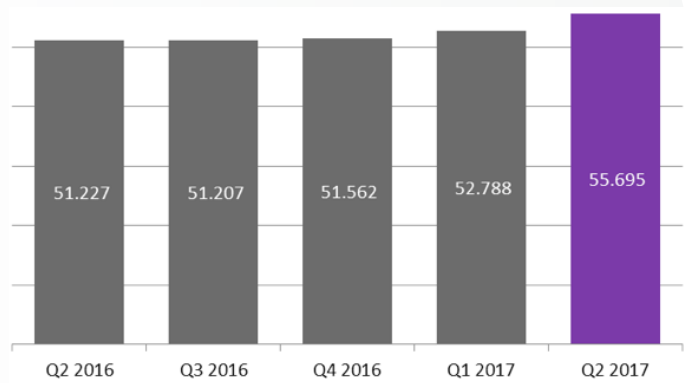
Brutto utlån til bedriftskunder har økt med 2,0 mrd. kroner til 33,2 mrd. kroner, en vekst på 6,6 prosent.

Med en ren kjernekapitaldekning ved utgangen av 2016 på 14,7 prosent, har banken ønsket en vekst i 2017 i overkant av kredittveksten i de markedene banken er representert.

Utlån til personkunder utgjorde 65 prosent (66 prosent) av totale utlån ved utgangen av 1. halvår 2017.

Innskudd

Innskudd i mill. kroner

Innskudd fra kunder har de siste tolv månedene økt med 4,5 mrd. kroner til 55,7 mrd. kroner, en vekst på 8,7 prosent.

Innskudd fra personkunder har økt med 0,7 mrd. kroner til 25,9 mrd. kroner, en vekst på 2,7 prosent.

Innskudd fra bedriftskunder har økt med 3,8 mrd. kroner til 29,6 mrd. kroner, en økning på 14,8 prosent.

Innskuddsdekningen i Sparebanken Sør var 58,8 prosent ved utgangen av 1. halvår 2017, opp fra 56,8 prosent på samme tidspunkt året før.

Markedsfinansiering og likviditetsportefølje

Banken har en god likviditetssituasjon. Likviditetsbufferne er betryggende, og forfallstrukturen på innlånene er godt tilpasset virksomheten. Nye langsiktige innlån opptas ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett og seniorgjeld. Konsernet har også tilrettelagt for langsiktig finansiering fra det internasjonale markedet gjennom etablerte EMTN programmer.

Samlet ordinær markedsfinansiering utgjorde 42,5 mrd. kroner ved utgangen av 2. kvartal 2017, hvorav 62 prosent var obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Langsiktig finansiering utgjorde 91 prosent ved utgangen av 2. kvartal 2017.

Konsernets beholdning av rentebærende verdipapirer utgjorde 13,3 mrd. kroner pr. 30. juni 2017. Konsernets likviditetsindikator for langsiktig finansiering var ved utgangen av 2. kvartal 2017 på 110 prosent.

Konsernets likviditetsreserve (LCR) utgjorde 158 prosent pr. 30. juni 2017 (146 prosent i morbank).

Rating

10. juli 2017 endret Moody's bankens rating til A1 med «negative outlook». Justeringen av ratingutsiktene fra «stable outlook» ble gjennomført for fem regionale sparebanker parallelt, og hadde sammenheng med arbeidet som pågår i tilknytning til innføringen av EUs kapitalgjenopprettingsdirektiv for norske banker. Alle obligasjoner med fortrinnsrett, som utstedes av Sparebanken Sør Boligkreditt AS, er også ratet av Moody's, og obligasjonene har en trippel A-rating (Aaa).

Ansvarlig kapital og kapitaldekning

Netto ansvarlig kapital utgjorde 11,5 mrd. kroner. Hybridkapital utgjorde 0,9 mrd. kroner og ansvarlig lån 1,2 mrd. kroner. Ved utgangen av 2. kvartal 2017 utgjorde ren kjernekapitaldekning 14,6 prosent (inkl. andel av delårsresultat). Kjernekapitaldekningen utgjorde 16,0 prosent og kapitaldekningen 17,8 prosent, basert på standardmetoden i Basel II regelverket. Konsernet oppfylte dermed kapitalkravene for finansinstitusjoner med virkning fra 30. juni 2016 på henholdsvis 11,5 prosent for ren kjernekapital og 15,0 prosent for totalkapital.

Fra og med 1. kvartal 2017 rapporterte konsernet også kapitaldekning hvor samarbeidende grupper ble forholdsmessig konsolidert. For Sparebanken Sør gjelder dette Brage Finans hvor banken har mer enn 10 prosent eierandel. Konsernets rene kjernekapitaldekning inkludert forholdsmessig konsolidering av samarbeidende grupper utgjorde 14,5 prosent, kjernekapitaldekningen utgjorde 15,8 prosent og kapitaldekningen utgjorde 17,6 prosent.

For morbank utgjorde tallene hhv. 15,2 prosent ren kjernekapital, 16,7 prosent kjernekapitaldekning og 18,8 prosent total kapitaldekning ved utgangen av 2. kvartal 2017.

Konsernets uvektede kjernekapitalandel (leverage ratio) utgjorde 9,0 prosent ved utgangen av 2. kvartal 2017, mot 7,5 prosent ved utgangen av 2. kvartal 2016. Bankens soliditet vurderes som meget tilfredsstillende.

En viktig del av konsernets målsetting er at ren kjernekapitaldekning minst skal være på nivå med sammenlignbare banker. Av de store regionbankene er det bare Sparebanken Sør som benytter standardmetoden i kapitaldekningsberegningen. Dersom banken hadde benyttet IRB-metoden i kapitalberegningen, ville dette gitt en markert høyere ren kjernekapitaldekning.

Finansdepartementet besluttet i desember 2016 å øke kravet til motsyklisk kapitalbuffer fra 1,5 prosent til 2,0 prosent med virkning fra 31.12.2017. Dette medfører at kravet til ren kjernekapital, inkludert pilar 2-tillegget på 2,1 prosent, øker til 14,1 prosent. Videre tilpasning av buffer ut over dette nivå vil avhenge av markedsmessige forventninger og Finanstilsynets tilbakemelding på Bankens ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

Bankens egenkapitalbevis

Banken hadde pr. 30. juni 2017 utstedt 15 663 944 egenkapitalbevis. Resultat (konsern) pr. egenkapitalbevis utgjorde 2,4 kroner pr. bevis i 2. kvartal 2017. Eierbrøk for 2. kvartal 2017 var 18,7 prosent. Hybridkapitalen (fondsobligasjonslån), som er klassifisert som egenkapital, er holdt utenfor ved beregning av eierbrøk.

Styrets beretning

Utbytte

Sparebanken Sør skal gjennom god, stabil og lønnsom drift sikre at egenkapitalbeveiserne oppnår konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalbevisene.

Overskuddet skal fordeles mellom eierandelskapitalen (egenkapitalbeveiserne) og grunnfondskapitalen i samsvar med deres andel av egenkapitalen.

Ved fastsettelse av årlig utbytte skal bankens kapitalbehov ivaretas, herunder myndighetspålagte krav til kapitaldekning, forventninger hos investorer samt bankens strategiske planer.

Det er en målsetting at om lag halvparten av egenkapitalbeveiserens andel av årets resultat etter skatt skal utdeles som utbytte.

Datterselskaper og samarbeidende selskaper

Bankens heleide datterselskap, **Sparebanken Sør Boligkreditt AS**, har konsesjon til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), og benyttes som et instrument i bankens langsiktige fundingstrategi. Pr. 30. juni 2017 hadde banken overført boliglån på 29,7 mrd. kroner til selskapet, tilsvarende 47,6 prosent av samlede utlån til personmarkedet.

Bankens egen eiendomsmeglervirksomhet, **Sørmeglere**, er den klart ledende megleren på Sørlandet. Selskapet leverer gode resultater, og har i 2017 styrket sin posisjon gjennom etablering av nye kontorer i Skien og Porsgrunn.

Frende Holding (eierandel 10 prosent) er morselskapet til Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS, som tilbyr skade- og livsforsikring til privatpersoner og bedrifter. Selskapet har hatt en meget god kunde- og premievekst både innen skade- og livområdene, og resultatutviklingen er positiv.

Brage Finans (eierandel 15 prosent) er et finansieringsselskap som tilbyr leasing og salgspantlån til bedrifts- og personmarkedet. Selskapet fortsetter den gode utviklingen med lønnsom vekst.

Norne Securities (eierandel 17,6 prosent) er et verdipapirforetak som tilbyr internetthandel, tradisjonelle megler tjenester og corporate finance tjenester. Selskapet har en positiv resultatutvikling.

Balder Betaling (eierandel 22,4 prosent) er et nyopprettet selskap, og eies av Sparebanken Sør sammen med 14 andre banker i Frendesamarbeidet. Selskapet har en eierandel på 12 prosent av Vipps AS, og har som mål å videreutvikle Vipps sammen med øvrige eiere.

Utsiktene fremover

Styret er tilfreds med resultatet etter 2. kvartal 2017. Banken har en god utvikling i resultat fra ordinær drift gjennom økte netto renteinntekter, økte provisjonsinntekter, god kostnadskontroll og lave tap.

Etter en svak BNP vekst gjennom de siste årene, har veksten i norsk økonomi tatt seg opp. Svak kronekurs, lave renter og en ekspansiv finanspolitikk har gitt positive vekstimpulser og har bidratt til høyere eksportvekst, redusert fall i oljeinvesteringene, lavere arbeidsledighet og økt privat konsum.

Boligprisene i bankens hovedmarked har hatt en moderat, positiv utvikling over flere år. Statistikken for 2017 viser at det er en utflating i boligprisene, og et fall i enkelte regioner. Spesielt i Oslo har det vært en markert endring i 2017, med fall i boligpriser i mai og juni.

Norges Bank holdt styringsrenten uendret på siste rentemøte, og analysene til Norges Bank tilsier en styringsrente som vil holde seg nær dagens nivå i lengre tid fremover.

Konsernet har et krav til ren kjernekapital, inkludert pilar 2-tillegg på 2,1 prosent, som utgjør 13,6 prosent. Finanstilsynet har en forventning om at konsernet bør ha en samlet ren kjernekapitaldekning på 14,5 prosent. Finansdepartementet besluttet i desember 2016 å øke kravet til motsyklisk kapitalbuffer fra 1,5 prosent til 2,0 prosent med virkning fra 31.12.2017. Konsernet har mål om en ren kjernekapitaldekning på 14,5 prosent. Eventuell buffer ut over dette nivå vil avhenge av markedsmessige forventninger og Finanstilsynets tilbakemelding på Bankens ICAAP.

Konsernet forventer en utlånsvekst i overkant av kredittveksten i 2017. Konsernet har et mål om en egenkapitalavkastning på 9 prosent.

Basert på bankens sammensetning av utlånsporteføljen, konjunkturutviklingen og lokale markedsforhold forventes det at netto tapskostnad for 2017 vil være lav.

Konsernet gikk i februar 2017 sammen med over 100 andre norske banker om å etablere felles «mobil lommebok» under merkenavnet Vipps. Dette er et samarbeid som vil gi den beste og enkleste betalingsløsning for våre kunder, og styrke bankens konkurransekraft på mobile løsninger fremover.

Banken skal i tråd med vedtatt strategi ha høy oppmerksomhet på kostnader og langsiktig verdiskaping. Bankens investeringer i teknologi vil fortsette, og skal bidra til kostnadseffektiv drift, samt muliggjøre effektivisering av kontorstrukturen. Dette, sammen med god kvalitet i kredittarbeidet, vil bidra til fortsatt lønnsom vekst og utvikling for Sparebanken Sør.

Hendelser etter kvartalets utløp

Det har ikke vært registrert hendelser etter 30. juni 2017 som påvirker kvartalsregnskapet.

Arendal, 15. august 2017

Stein A. Hannevik
styrets leder

Torstein Moland
nestleder

Inger Johansen

Erling Holm

Marit Kittilsen

Tone Thorvaldsen Vareberg

Jan Erling Tobiassen
ansattes representant

Gunnhild T. Golid
ansattes representant

Geir Bergskaug
adm. direktør

Resultatregnskap

MORBANK					Mill. kroner	KONSERN				
31.12.	30.jun	30.jun	2.kvart.	2.kvart.		2.kvart.	2.kvart.	30.jun	30.jun	31.12.
2016	2016	2017	2016	2017	Noter	2017	2016	2017	2016	2016
2 194	1 099	1 104	541	555	Renteinntekter	742	732	1 472	1 466	2 928
963	513	446	232	224	Rentekostnader	325	335	654	707	1 363
1 231	586	658	309	331	Netto renteinntekter	417	397	818	759	1 565
309	150	152	77	78	Provisjonsinntekter	95	91	179	169	345
52	24	24	13	12	Provisjonskostnader	12	13	25	24	52
257	126	128	64	66	Netto provisjonsinntekter	83	78	154	145	293
22	21	23	21	22	Utbytte	14	9	15	9	10
228	74	36	81	14	Netto inntekter fra andre finansielle instrumenter	-19	76	-6	55	214
250	95	59	102	36	Netto inntekter fra finansielle instrumenter	-5	85	9	64	224
29	16	7	11	3	Andre driftsinntekter	3	11	7	16	28
1 767	823	852	486	436	Sum netto inntekter	498	571	988	984	2 110
359	186	179	96	94	Personalkostnader	116	116	221	222	425
34	14	14	7	7	Av- og nedskr. på varige driftsmidler og immat. eiendeler	7	7	14	14	36
310	162	161	80	79	Andre driftskostnader	85	87	172	173	326
703	362	354	183	180	Sum driftskostnader før tap	208	210	407	409	787
1 064	461	498	303	256	Driftsresultat før tap	290	361	581	575	1 323
50	22	28	10	13	Tap på utlån og garantier	2	13	9	28	50
1 014	439	470	293	243	Resultat før skattekostnad	7	277	553	553	1 273
216	95	106	58	52	Skattekostnad	12	62	75	128	284
798	344	364	235	191	Resultat for perioden	215	277	425	427	989
					Minoritetsinteresser					1
798	344	364	235	191	Majoritetsinteresser	215	277	425	427	988
8,5	3,2	4,0	2,5	2,1	Resultat/utvannet resultat pr. egenkapitalbevis (i hele kroner)	2,4	3,0	4,8	4,0	10,7
Utvidet resultatregnskap										
798	344	364	235	191	Resultat for perioden	215	277	425	427	989
Poster som ikke vil bli omklassifisert til resultatet										
15					Resultatført estimatavvik pensjoner					15
-3					Skatteeffekt resultatført estimatavvik pensjoner					-3
810	344	364	235	191	Sum totalresultat for perioden	215	277	425	427	1 001

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN			
31.12.	30.06.	30.06.			30.06.	30.06.	31.12.
2016	2016	2017	EIENDELER	Noter	2017	2016	2016
797	1 307	1 011	Kontanter og fordringer på sentralbanker		1 011	1 307	797
2 211	1 835	2 170	Utlån til kredittinstitusjoner		164	197	156
62 869	61 614	64 988	Netto utlån til kunder	2,3,5,7,8	94 649	90 175	90 928
10 957	12 747	12 480	Obligasjoner og sertifikater	8	13 290	12 897	11 815
542	470	554	Aksjer	8	554	470	542
453	738	368	Finansielle derivater	8,9	549	921	604
1 259	1 259	1 258	Eierinteresser i konserselskaper				
9	13	11	Eierinteresser i tilknyttede selskaper		11	13	9
18	16	21	Immaterielle eiendeler		24	19	21
417	444	420	Varige driftsmidler		466	471	472
58	77	98	Andre eiendeler		189	147	111
79 590	80 520	83 379	SUM EIENDELER	7,8	110 907	106 617	105 455
			GJELD OG EGENKAPITAL				
232	648	231	Gjeld til kredittinstitusjoner		145	596	178
51 577	51 243	55 697	Innskudd fra kunder	4,7,8	55 695	51 227	51 562
16 584	17 759	16 018	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	8,10	42 519	42 920	41 217
366	434	305	Finansielle derivater	8,9	350	515	616
195	154	151	Betalbar skatt		166	187	269
222	252	274	Annen gjeld		334	306	258
77	142	74	Avsetninger for forpliktelser		74	142	77
36	9	47	Utsatt skatt		30		24
1 203	1 203	1 203	Ansvarlig lånekapital	8,10	1 203	1 203	1 203
70 492	71 844	74 000	Sum gjeld		100 516	97 096	95 404
1 531	1 491	1 531	Eierandelskapital	11	1 531	1 491	1 531
825	825	875	Hybridkapital		875	825	825
6 742	6 360	6 973	Annen egenkapital		7 985	7 205	7 695
9 098	8 676	9 379	Sum egenkapital	6	10 391	9 521	10 051
79 590	80 520	83 379	SUM GJELD OG EGENKAPITAL	7,8	110 907	106 617	105 455

Kontantstrøm

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN		
31.12.	30.06.	30.06.		30.06.	30.06.	31.12.
2016	2016	2017		2017	2016	2016
2 249	1 203	1 210	Renteinnbetalinger	1 600	1 585	2 972
-1 005	-637	-578	Renteutbetalinger	-810	-840	-1 417
330	227	156	Andre innbetalinger	153	233	371
-719	-367	-352	Driftsutbetalinger	-403	-434	-800
14	3	4	Inngått på konstaterte tap	4	3	14
-138	-80	-139	Betalt periodeskatt	-225	-174	-237
-33	-12	-14	Betalte gaver	-14	-12	-33
3 201	2 866	4 120	Endring innskudd fra kunder	4 133	2 878	3 214
-304	1 109	-2 185	Endring utlån til kunder	-3 788	-1 811	-2 719
3 595	4 312	2 222	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	650	1 428	1 365
10 155	3 635	4 572	Innbetaling vedr. verdipapirer	4 671	3 735	10 519
-10 567	-5 887	-6 070	Utbetaling vedr. verdipapirer	-6 120	-6 036	-11 688
13		14	Innbetaling vedr. salg av driftsmidler	23	14	27
-30	-12	-19	Utbetaling vedr. kjøp av driftsmidler	-19	-12	-59
337	-207	-1	Endring andre eiendeler	-81	-276	337
-92	-2 471	-1 504	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-1 526	-2 575	-864
-194	182	41	Endring utlån til kredittinstitusjoner	-8	-39	1
-393	22	-1	Endring innskudd fra kredittinstitusjoner	-33	20	-397
300		1 550	Innbetalinger obligasjonsgjeld	7 728	4 760	9 560
-3 311	-2 014	-2 005	Utbetalinger obligasjonsgjeld	-6 603	-3 607	-9 774
-76	-55	-119	Utbetaling utbytte og renter hybridkapital	-119	-55	-76
314	314	250	Emisjon hybridkapital	250	314	314
		-200	Innfridd hybridkapital	-200		
582	584		Emisjon egenkapitalbevis		584	582
-260	101	-20	Endring annen gjeld	75	145	-246
-3 038	-866	-504	Netto kontantstrøm fra finansieringsvirksomhet	1 090	2 122	-36
465	975	214	Netto endring likvider	214	975	465
332	332	797	Likviditetsbeholdning 01.01	797	332	332
797	1 307	1 011	Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	1 011	1 307	797

KONSERN	Egenkapital	Overkurs	Utjevnings	Hybrid	Grunnfonds	Gave	Annen	Minoritets	
Mill. kroner	bevis	fond	fond	kapital	kapital	fond	egenkapital	interesser	SUM
Balanse 31.12.2015	474	175	256	510	6 002	41	803	2	8263
Utdelt utbytte 2015							-43		-43
Kapitalnedsettelse	-239	239							0
Emisjon egenkapitalbevis	545	39							584
Salg egne egenkapitalbevis	3		-1		-1				1
Emisjon hybridkapital				315	-1				314
Betalte renter hybridkapital				-12					-12
Resultat pr. 30.06. 2016				12			415		427
Disponert av gavefond						-13			-13
Balanse 30.06.2016	783	453	255	825	6 000	28	1 175	2	9 521
Betalte renter hybridkapital				-21					-21
Emisjonskostnader egenkapitalbevis		-2							-2
Resultat 1.7-31.12.2016			40	21	596	35	-131	1	562
Resultatført estimatavvik pensjoner			3		12				15
Skatteeffekt estimatavvik pensjoner			-1		-2				-3
Disponert av gavefond						-21			-21
Balanse 31.12.2016	783	451	297	825	6 606	42	1 044	3	10 051
Utdelt utbytte 2016							-94	-2	-96
Emisjon hybridkapital				250	-1				249
Innfridd hybridkapital				-200					-200
Betalte renter hybridkapital				-25					-25
Resultat pr. 30.06. 2017				25			400		425
Disponert av gavefond						-13			-13
Balanse 30.06.2017	783	451	297	875	6 605	29	1 350	1	10 391
MORBANK									
Balanse 31.12.2015	474	175	256	510	6 002	41	43		7 501
Utdelt utbytte 2015							-43		-43
Kapitalnedsettelse	-239	239							0
Emisjon egenkapitalbevis	545	39							584
Salg egne egenkapitalbevis	3		-1		-1				1
Emisjon hybridkapital				315	-1				314
Betalte renter hybridkapital				-12					-12
Resultat pr. 30.06 2016				12			332		344
Disponert av gavefond						-13			-13
Balanse 30.06.2016	783	453	255	825	6 000	28	332	0	8 676
Betalte renter hybridkapital				-21					-21
Emisjonskostnader egenkapitalbevis		-2							-2
Resultat 1.7-31.12.2016			40	21	596	35	-238		454
Resultatført estimatavvik pensjoner			3		12				15
Skatteeffekt estimatavvik pensjoner			-1		-2				-3
Disponert av gavefond						-21			-21
Balanse 31.12.2016	783	451	297	825	6 606	42	94	0	9 098
Utdelt utbytte 2016							-94		-94
Emisjon hybridkapital				250	-1				249
Innfridd hybridkapital				-200					-200
Betalte renter hybridkapital				-25					-25
Resultat pr. 30.06.2017				25			339		364
Disponert av gavefond						-13			-13
Balanse 30.06.2017	783	451	297	875	6 605	29	339	0	9 379

1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med Internasjonale Standarder for Finansiell rapportering, IFRS, herunder IAS 34. Regnskapsprinsippene er de samme som ble lagt til grunn i årsregnskapet for 2016.

Banken har endret regnskapsprinsipp for behandling av avgiften til Bankenes sikringsfond i 2017. Avgiften fastsettes på bakgrunn av gjennomsnittlig beregningsgrunnlag for tidligere kvartaler etter egen forskrift. Endringen er gjennomført som følge av at det er fastsatt en ny forskrift for uttreden fra Bankenes sikringsfond. Forskriftsendringen gir rett til forholdsmessig fradrag i sikringsfondsavgiften ved uttreden og bankene skal dermed periodisere avgiften etter IFRIC 21. Sammenlikningstall er ikke omarbeidet og i 2016 ble avgiften kostnadsført i sin helhet med 37 mill. kroner i 1. kvartal.

Det er ikke nye standarder gjeldende for 2017 som har hatt vesentlig betydning for regnskapet.

2. TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN		
31.12.16	30.06.16	30.06.17		30.06.17	30.06.16	31.12.16
			Individuelle nedskrivninger			
517	517	385	Individuelle nedskrivninger ved periodestart	385	517	517
159	109	14	- Tilbakeføring av nedskrivninger som følge av periodens konstateringer	14	109	159
74	65	15	+ Økte individuelle nedskrivninger i perioden	15	65	74
85	24	24	+ Nye individuelle nedskrivninger i perioden	24	24	85
132	85	10	- Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	10	85	132
385	412	400	= Individuelle nedskrivninger ved periodeslutt	400	412	385

MORBANK				KONSERN		
31.12.16	30.06.16	30.06.17		30.06.17	30.06.16	31.12.16
			Nedskrivning på grupper av utlån			
200	200	204	Nedskrivning på grupper av utlån ved periodestart	210	206	206
4	4	0	+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	0	4	4
204	204	204	= Nedskrivning på grupper av utlån ved periodeslutt	210	210	210

MORBANK				KONSERN		
31.12.16	30.06.16	30.06.17		30.06.17	30.06.16	31.12.16
			Periodens tapskostnad			
-132	-105	15	Periodens endring i individuelle nedskrivninger	15	-105	-132
4	4	0	+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	0	4	4
159	109	14	+ Per. konst. tap som det tidligere år er foretatt individuell nedskrivning for	14	109	159
43	10	2	+ Per. konst. tap som det tidligere år ikke er foretatt ind. nedskrivning for	2	10	43
-11	4	2	+ Inntektsført som renter	2	4	-11
14	3	4	- Periodens inngang på tidligere konstatert tap	4	3	14
1	3	-1	+ endring i nedskrivninger på garantier	-1	3	1
50	22	28	= Periodens tapskostnad	28	22	50

3. MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENTER

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN		
31.12.16	30.06.16	30.06.17		30.06.17	30.06.16	31.12.16
275	382	281	Brutto misligholdte > 90 dager	281	382	276
89	129	78	Individuelle nedskrivninger	78	129	89
186	253	203	Netto misligholdte engasjementer	203	253	187
0,43 %	0,61 %	0,43 %	Brutto misligholdte > 90 dager i % av brutto utlån	0,29 %	0,42 %	0,30 %
634	595	627	Øvrige tapsutsatte engasjementer	627	595	634
296	275	322	Individuelle nedskrivninger	322	275	296
338	320	305	Netto tapsutsatte engasjementer	305	320	338

Et misligholdt engasjement er summen av en kundes totale engasjement dersom en del av engasjementet har vært overtrukket eller hatt restanse over kr. 1.000 i mer enn 90 dager.

4. INNSKUDD FRA KUNDER FORDELT PÅ SEKTORER OG NÆRINGER

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN		
31.12.16	30.06.16	30.06.17		30.06.17	30.06.16	31.12.16
24 984	25 237	25 912	Personkunder	25 913	25 237	24 983
7 597	7 389	9 283	Offentlig	9 283	7 384	7 597
495	584	871	Primærnæring	871	584	495
1 523	1 503	1 336	Industri	1 336	1 502	1 523
462	432	435	Utvikling av eiendom	430	432	462
1 043	870	897	Oppføring av bygninger	897	870	1 043
2 394	2 436	2 513	Eiendomsdrift	2 514	2 435	2 394
875	836	720	Transport	720	835	875
953	803	840	Varehandel	840	803	940
161	145	128	Hotell og restaurant	128	145	161
260	237	268	Borettslag	268	236	260
5 346	4 922	5 321	Forretningsmessig tjenesteyting	5 321	4 919	5 346
5 477	5 622	6 968	Sosial tjenesteyting	6 969	5 618	5 477
7	227	204	Påløpte renter	204	227	7
51 577	51 243	55 697	Sum innskudd fra kunder	55 695	51 227	51 562

Konsernet endret i 3. kvartal 2016 næringsinndelingen for innskudd og utlån. Oppstillingen samsvarer med inndelingen i forhold til grupper som brukes internt, og baserer seg på offentlige næringskoder. Sammenlikningstall er oppdatert.

5. UTLÅN FORDELT PÅ SEKTORER OG NÆRINGER

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN		
31.12.16	30.06.16	30.06.17		30.06.17	30.06.16	31.12.16
31 789	31 078	32 204	Personkunder	61 910	59 497	59 861
334	624	388	Offentlig	388	624	334
798	729	833	Primærnæring	833	741	801
899	984	839	Industri	839	986	899
3 399	3 129	3 538	Utvikling av eiendom	3 477	3 125	3 396
1 421	1 299	1 393	Oppføring av bygninger	1 393	1 338	1 427
15 645	16 062	16 747	Eiendomsdrift	16 744	16 051	15 629
565	533	613	Transport	612	541	570
1 023	1 046	1 009	Varehandel	1 009	1 056	985
371	378	336	Hotell og restaurant	336	381	372
898	850	1 062	Borettslag	1 061	849	897
2 217	1 695	2 283	Forretningsmessig tjenesteyting	2 282	1 730	2 221
3 970	3 700	4 223	Sosial tjenesteyting	4 222	3 731	3 977
129	124	125	Opptjente renter	151	148	155
63 458	62 230	65 592	Sum brutto utlån	95 258	90 798	91 523
589	616	604	Nedskrivninger på utlån	610	622	595
62 869	61 614	64 988	Sum netto utlån	94 649	90 175	90 928

Konsernet endret i 3. kvartal 2016 næringsinndelingen for innskudd og utlån. Oppstillingen samsvarer med inndelingen i forhold til grupper som brukes internt, og baserer seg på offentlige næringskoder. Sammenlikningstall er oppdatert.

6. ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN		
31.12.16	30.06.16	30.06.17		30.06.17	30.06.16	31.12.16
783	783	783	Egenkapitalbevis	783	783	783
451	452	451	Overkursfond	451	452	451
297	255	297	Utjevningsfond	297	255	297
6 606	6 001	6 605	Grunnfondskapital	6 605	6 001	6 606
42	28	29	Gavefond	29	28	42
94			Annen egenkapital	950	753	1 047
		469	Delårsresultat før skatt	553		
-94		-191	- Fradrag for den delen av resultatet som ikke kan medregnes	-213		-94
-18	-16	-21	- Fradrag for immatrielle eiendeler og utsatt skattefordel	-21	-16	-18
8 160	7 503	8 422	Sum ren kjernekapital	9 434	8 256	9 114
825	825	875	Hybridkapital	875	825	825
			- Fradrag for immatrielle eiendeler og utsatt skattefordel			
8 985	8 328	9 297	Sum kjernekapital	10 309	9 081	9 939
			Tilleggskapital utover kjernekapital:			
1 204	1 200	1 203	Ansvarlig lånekapital	1 203	1 200	1 204
1 204	1 200	1 203	Sum tilleggskapital	1 203	1 200	1 204
-22	-22	-22	- Fradrag i kjerne- og tilleggskapitalen	-22	-22	-22
10 167	9 506	10 478	Netto ansvarlig kapital	11 490	10 259	11 121
			Minimumskrav ansvarlig kapital Basel II beregnet etter standardmetoden:			
7	14	5	Engasjement med lokale og regionale myndigheter	5	14	7
59	61	40	Engasjement med institusjoner	19	43	36
197	188	162	Engasjement med foretak	164	189	198
455	419	475	Engasjement med massemarked	475	419	473
2 881	2 792	2 993	Engasjement med pantestikkerhet i eiendom	3 946	3 660	3 728
50	53	51	Engasjement som er forfalt	51	53	50
0	0	0	Engasjement som er høyrisiko	0	0	0
260	272	282	Engasjement i obligasjoner med fortrinnsrett	76	70	67
144	138	144	Engasjement i egenkapitalposisjoner	45	38	44
48	62	48	Engasjement øvrig	48	62	48
4 101	3 999	4 200	Kapitalkrav for kreditt- og motpartsrisiko	4 829	4 548	4 651
5	4	6	Kapitalkrav for posisjons-, valuta- og varerisiko	6	4	5
198	197	219	Kapitalkrav for operasjonell risiko	280	259	259
26	27	22	CVA tillegg	55	50	45
0	0	0	Fradrag i kapitalkravet	0	0	0
4 330	4 227	4 447	Sum minimumskrav til ansvarlig kapital	5 170	4 861	4 960
54 125	52 835	55 588	Risikovektet balanse (beregningsgrunnlag)	64 625	60 763	62 000
15,1 %	14,2 %	15,2 %	Ren kjernekapitaldekning i %	14,6 %	13,6 %	14,7 %
16,6 %	15,8 %	16,7 %	Kjernekapitaldekning i %	16,0 %	14,9 %	16,0 %
18,8 %	18,0 %	18,8 %	Kapitaldekning i %	17,8 %	16,9 %	17,9 %
8,00 %	7,05 %	8,2 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	9,0 %	7,54 %	8,61 %

7. SEGMENTRAPPORTERING

Rapportering pr. segment	Konsern 30.06.2017				Konsern 30.06.2016			
	PM	BM	Ufordelt og elimin.	Totalt	PM	BM	Ufordelt og elimin.	Totalt
Resultatregnskap (Mill. kroner)								
Netto renteinntekter	492	325	0	818	489	306	-36	759
Netto andre driftsinntekter	85	33	52	170	86	31	108	225
Driftskostnader før tap	183	44	180	407	185	44	180	409
Driftsresultat før tap pr. segment	395	314	-128	581	390	293	-108	575
Tap på utlån og garantier	1	27	0	28	3	16	4	22
Resultat før skatt pr. segment	393	287	-128	553	387	277	-111	553
Netto utlån til kunder	62 410	32 306	-67	94 649	59 514	30 575	86	90 175
Andre eiendeler			16 258	16 258			16 442	16 442
Sum eiendeler pr. segment	62 410	32 306	16 191	110 907	59 514	30 575	16 528	106 617
Innskudd fra og gjeld til kunder	27 746	22 396	5 553	55 695	26 957	20 220	4 050	51 227
Mellomregn./annen gjeld	34 665	9 909	247	44 821	32 557	10 355	2 957	45 869
Sum gjeld pr. segment	62 410	32 306	5 800	100 516	59 514	30 575	7 007	97 096
Egenkapital			10 391	10 391			9 521	9 521
Sum gjeld og egenkapital pr. segment	62 410	32 306	16 191	110 907	59 514	30 575	16 528	106 617

8. VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Klassifisering av finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter er klassifisert i ulike nivåer.

Nivå 1:

I nivå 1 innplasseres finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer, obligasjoner og sertifikater som omsettes i aktive markeder.

Nivå 2:

I nivå 2 innplasseres finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, inkludert noterte priser i ikke aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser. I kategorien inngår renteswapper, valutaswapper og terminkontrakter med prisnoteringer på Reuters eller Bloomberg, basisswapper og rente- og valutaderivativer mot kunder.

Nivå 3:

I nivå 3 innplasseres finansielle instrumenter som ikke kan verdsettes basert på direkte eller indirekte observerbare priser. For slike instrumenter benyttes blant annet vurdering av eiendeler og gjeld i selskaper, estimerte kontantstrømmer og andre verdsettelsesmodeller der vesentlige parametere bygger på ikke-observerbar input.

I kategorien inngår blant annet fastrenteutlån hvor kredittmarginen utgjør en vesentlig del av justeringen til markedsverdi og investeringer i uoterte selskaper hvor det ikke foreligger nødvendig markedsinformasjon.

For ytterligere beskrivelse henvises det til note 21 virkelig verdi av finansielle instrumenter i årsregnskapet for 2016.

MORBANK				Mill. kroner	KONSERN			
Innregnet verdi	Virkelig verdi			30.06.2017	Innregnet verdi	Virkelig verdi		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3			Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Eiendeler innregnet til amortisert kost								
1 011		1 011		Kontanter og fordringer på sentralbanker	1 011		1 011	
2 170		2 170		Utlån til kredittinstitusjoner	164		164	
57 943			57 943	Netto utlån til kunder (flytende rente)	87 604			87 604
Eiendeler innregnet til virkelig verdi								
7 045			7 045	Netto utlån til kunder (fast rente)	7 045			7 045
12 480		12 480		Obligasjoner og sertifikater	13 290		13 290	
554	37		517	Aksjer	554	37		517
368		368		Finansielle derivater	549		549	
81 571	37	16 029	65 505	Sum finansielle eiendeler	110 217	37	15 014	95 166
Gjeld innregnet til amortisert kost								
231		231		Gjeld til kredittinstitusjoner	145		145	
54 697			54 697	Innskudd fra kunder	55 695			55 695
16 018		16 130		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	42 519		42 802	
1 203		1 214		Ansvarlig lånekapital	1 203		1 214	
Gjeld innregnet til virkelig verdi								
305		305		Finansielle derivater	350		350	
72 454	0	17 880	54 697	Sum finansiell gjeld	99 912	0	44 511	55 695

MORBANK				Mill. kroner	KONSERN			
Innregnet verdi	Virkelig verdi			31.12.2016	Innregnet verdi	Virkelig verdi		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3			Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Eiendeler innregnet til amortisert kost								
797		797		Kontanter og fordringer på sentralbanker	797		797	
2 211		2 211		Utlån til kredittinstitusjoner	156		156	
55 355			55 355	Netto utlån til kunder (flytende rente)	83 414			83 414
Eiendeler innregnet til virkelig verdi								
7 514			7 514	Netto utlån til kunder (fast rente)	7 514			7 514
10 957		10 957		Obligasjoner og sertifikater	11 815		11 815	
542	33		509	Aksjer	542	33		509
453		453		Finansielle derivater	604		604	
77 829	33	14 418	63 378	Sum finansielle eiendeler	104 842	33	13 372	91 437
Gjeld innregnet til amortisert kost								
232		232		Gjeld til kredittinstitusjoner	178		178	
51 577			51 577	Innskudd fra kunder	51 562			51 562
16 584		16 616		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	41 217		41 362	
1 203		1 195		Ansvarlig lånekapital	1 203		1 195	
Gjeld innregnet til virkelig verdi								
366		366		Finansielle derivater	616		616	
69 962	0	18 409	51 577	Sum finansiell gjeld	94 776	0	43 351	51 562

MORBANK				Mill. kroner	KONSERN			
Innregnet verdi	Virkelig verdi			30.06.2016	Innregnet verdi	Virkelig verdi		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3			Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Eiendeler innregnet til amortisert kost								
1 307		1 307		Kontanter og fordringer på sentralbanker	1 307		1 307	
1 835		1 835		Utlån til kredittinstitusjoner	197		197	
53 606			53 606	Netto utlån til kunder (flytende rente)	82 167			82 167
Eiendeler innregnet til virkelig verdi								
8 008			8 008	Netto utlån til kunder (fast rente)	8 008			8 008
12 747		12 747		Obligasjoner og sertifikater	12 897		12 897	
470	23		447	Aksjer	470	23		447
738		738		Finansielle derivater	921		921	
78 711	23	16 627	62 061	Sum finansielle eiendeler	105 967	23	15 322	90 622
Gjeld innregnet til amortisert kost								
648		648		Gjeld til kredittinstitusjoner	596		596	
51 243			51 243	Innskudd fra kunder	51 227			51 227
17 759		17 990		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	42 920		43 182	
1 203		1 164		Ansvarlig lånekapital	1 203		1 164	
Gjeld innregnet til virkelig verdi								
434		434		Finansielle derivater	515		515	
71 287	0	20 236	51 243	Sum finansiell gjeld	96 461	0	45 457	51 227

Bevegelse kategori 3

KONSERN / MORBANK

Mill. kroner	Netto utlån til	Herav		Herav
	kunder	kredittrisiko	Aksjer	kredittrisiko
Innregnet verdi 01.01.2016	8 290	-62	464	0
Tilgang 1. halvår 2016	244			
Herav overført fra nivå 1 eller 2	0			
Verdiendringer ført i perioden	2	5	10	0
Avgang 1. halvår 2016	-528		-27	
Innregnet verdi 30.06.2016	8 008	-57	447	0
Tilgang 2. halvår 2016	400		16	
Herav overført fra nivå 1 eller 2	0			
Verdiendringer ført i perioden	-124	43	45	0
Avgang 2. halvår 2016	-770		0	
Innregnet verdi 31.12.2016	7 514	-14	509	0
Tilgang 1. halvår 2017	176		22	
Herav overført fra nivå 1 eller 2	0			
Verdiendringer ført i perioden	-9	-6	1	0
Avgang 1. halvår 2017	-636		-15	
Innregnet verdi 30.06.2017	7 045	-20	517	0

Sensitivetsanalyse

Verdiendringer som følge av endring av kredittspread på 10 basispunkter.

KONSERN / MORBANK

Mill. kroner	30.06.2017	30.06.2016	31.12.2016
Utlån til kunder	19	24	22
- herav lån til bedriftsmarked (BM)	5	7	6
- herav lån til personmarked (PM)	14	17	16

9. MOTREGNING

KONSERN

Mill. kroner	30.06.2017	30.06.2017 (1)	30.06.2016	30.06.2016 (1)	31.12.2016	31.12.2016 (1)
	nettopresentert		nettopresentert		nettopresentert	
Eiendeler						
Finansielle derivater	549	282	921	758	604	297
Gjeld						
Finansielle derivater	350	83	515	353	616	309

MORBANK

Mill. kroner	30.06.2017	30.06.2017 (1)	30.06.2016	31.03.2016 (1)	31.12.2016	31.12.2016 (1)
	nettopresentert		nettopresentert		nettopresentert	
Eiendeler						
Finansielle derivater	368	165	738	575	453	159
Gjeld						
Finansielle derivater	305	102	434	271	366	73

(1) Viser eiendeler og forpliktelser dersom banken og konsernet hadde nettoført sine finansielle derivater mot hver enkelt motpart.

Banken og konsernets motregningsrett følger alminnelig norsk lov. Banken og Sparebanken Sør Boligkreditt AS har gjennom ISDA avtaler adgang til å motregne annet mellomværende dersom visse hendelser inntreffer. Beløpene er ikke motregnet i balansen fordi transaksjonene som regel ikke gjøres opp på nettoprunnlag.

10. OBLIGASJONGJELD OG ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Verdipapirgjeld - morbank

Mill. kroner	30.06.2017	30.06.2016	31.12.2016
Obligasjoner, nominell verdi	15 749	17 201	16 204
Verdireguleringer	165	402	192
Påløpte renter	104	156	188
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	16 018	17 759	16 584

Endring i verdipapirgjeld - morbank

Mill. kroner	31.12.2016	Emittert	Forfalt/ innløst	Andre endringer i perioden	30.06.2017
Obligasjoner, nominell verdi	16 204	1 550	-2 005		15 749
Verdireguleringer	192			-27	165
Påløpte renter	188			-84	104
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	16 584	1 550	-2 005	-111	16 018

Verdipapirgjeld – konsern

Mill. kroner	30.06.2017	30.06.2016	31.12.2016
Obligasjoner, nominell verdi	42 179	42 276	40 922
Verdireguleringer	201	456	42
Påløpte renter	139	188	253
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	42 519	42 920	41 217

Endring i verdipapirgjeld - konsern

Mill. kroner	31.12.2016	Emittert	Forfalt/ innløst	Andre endringer i perioden	30.06.2017
Obligasjoner, nominell verdi	40 922	7 728	-6 603	132	42 179
Verdireguleringer	42			159	201
Påløpte renter	253			-114	139
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	41 217	7 728	-6 603	177	42 519

Endring i ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån – morbank og konsern

Mill. kroner	31.12.2016	Emittert	Forfalt/ innløst	Andre endringer i perioden	30.06.2017
Ansvarlig lån	1 200				1 200
Påløpt rente	3				3
Sum ansvarlig lånekapital	1 203	0	0	0	1 203

11. EGENKAPITALBEVISEIERE

De 20 største egenkapitalbeveiserne pr. 30.06.2017

NAVN	ANTALL	ANDEL AV	NAVN	ANTALL	ANDEL AV
	EKB	EKB-KAP. %		EKB	EKB-KAP. %
1. Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør	8 090 325	51,65	11. Allumgården AS	151 092	0,96
2. Bergen Kom. Pensjonskasse	500 000	3,19	12. Otterlei Group AS	140 000	0,89
3. Arendal Kom. pensjonskasse	450 000	2,87	13. Ottersland AS	100 000	0,64
4. Holta Invest AS	444 410	2,84	14. Wenaas Kapital AS	100 000	0,64
5. Pareto AS	417 309	2,66	15. Landkreditt Utbytte	100 000	0,64
6. Glastad Invest AS	387 467	2,47	16. MP Pensjon PK	85 523	0,55
7. Merrill Lynch	329 080	2,10	17. Artel Holding A/S	82 131	0,52
8. EIKA utbytte VPF c/o Eika kapitalforv.	317 808	2,03	18. Profond AS	77 115	0,49
9. Wenaasgruppen AS	186 000	1,19	19. Apriori Holding AS	72 575	0,46
10. Gumpen Bileiendom AS	154 209	0,98	20. Varodd AS	70 520	0,45
Totalt - 10 største eierne	11 276 608	71,98	Totalt - 20 største eierne	12 255 564	78,22

Eierbrøken pr. 01.01.2017 var 18,7 prosent. Hybridkapitalen som er klassifisert som egenkapital er holdt utenfor ved beregning av eierbrøk.

Sparebanken Sør eier 5 168 egne egenkapitalbevis pr. 30.06.2017. Eierandelskapitalen utgjorde 783 197 200 kroner, fordelt på 15 663 944 egenkapitalbevis, pålydende 50 kroner.

12. SKATTEKOSTNAD

Skattesats på 25 % er lagt til grunn.

Risiko og Kapitalstyring

Risikostyringen sikrer at konsernets risikoeksponering til enhver tid er kjent og bidrar til at konsernet når sine strategiske mål, samt at lover, forskrifter og krav fra myndigheter etterleves. Det er fastsatt styringsmål for konsernets samlede risikonivå, og konkrete styringsmål innenfor de enkelte risikoområdene. Det er etablert systemer for måling, styring og kontroll av risiko. Kapitalstyringen skal sikre at konsernet har en god kjernekapitaldekning, finansiell stabilitet og en tilfredsstillende avkastning i forhold til risikoprofil. Konsernets kapitaldekning og risikoeksponering følges opp gjennom periodiske rapporter.

Kredittrisiko

En av de vesentligste risikofaktorene knyttet til Sparebanken Sørs virksomhet er kredittrisiko. Kredittrisiko defineres som faren for tap som følge av at kunder eller motparter ikke kan overholde sine forpliktelser. Bankens fremtidige tapsutvikling vil også påvirkes av den generelle konjunkturutvikling, og et av de viktigste områdene for bankens risikostyring er dermed knyttet til kredittgivning og prosesser rundt dette.

Kredittrisikoen styres gjennom konsernets strategi- og policydokumenter, kredittrutiner, kredittprosesser, scoring- modeller og bevilgningsfullmakter.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår hovedsakelig som følge av konsernets usikrede transaksjoner i rente-, valuta- og egenkapitalmarkedene, og kan inndeles i renterisiko, valutarisiko, aksjerisiko og spreadrisiko. Risikoen er knyttet til resultatvariasjoner som følge av endringer i rentenivå, markedspriser og/eller kurser. Det er styrevedtatte retningslinjer og rammer for styring av markedsrisiko.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko knyttet til Sparebanken Sørs evne til å finansiere sin utlånsvekst og innfri sine låneforpliktelser til markedsbetingelser. Likviditetsrisiko omfatter også risikoen for at finansielle markeder som konsernet ønsker å benytte ikke fungerer. Retningslinjer og rammer for styring av likviditetsrisiko er fastsatt av styret.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er den risiko banken har som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller misligheter, eller eksterne hendelser. Eksempler på operasjonelle risikoforhold kan være uønskede handlinger og hendelser som bl.a. svikt i IT-systemer, hvitvasking, korrupsjon, underslag, innsidehandel, bedrageri, ran, trusler mot ansatte, fullmakts brudd og brudd på vedtatte rutiner m.m.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risiko for uventede inntektssvingninger fra andre forhold enn kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Dette kan bl.a. oppstå som følge av at myndighetene innfører endring i reguleringer, eller ved gjennomføring av finans- eller pengepolitiske tiltak, herunder endringer i skatte-, avgifts- og valutilovgivningen, som vil kunne påvirke virksomheten negativt.

Det er en forutsetning for Sparebanken Sør at risiko skal være undergitt en aktiv og tilfredsstillende styring, basert på styrevedtatte målsettinger og rammer for risikoeksponering og risikotoleranse.

Resultat (Mill. kroner)	2. kvartal 2017	1. kvartal 2017	4. kvartal 2016	3. kvartal 2016	2. kvartal 2016
Netto renteinntekter	417	401	408	398	397
Netto provisjonsinntekter	83	71	70	78	78
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	-5	14	67	93	85
Andre driftsinntekter	3	4	8	4	11
Sum netto inntekter	498	490	553	573	571
Sum driftskostnader før tap	208	199	194	184	210
Driftsresultat før tap	290	291	359	389	361
Tap på utlån og garantier	13	15	15	13	9
Resultat før skattekostnad	277	276	344	376	352
Skattekostnad	62	66	73	85	75
Resultat for perioden	215	210	271	291	277

Resultat i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital

Netto renteinntekter	1,54	1,54	1,54	1,50	1,51
Netto provisjonsinntekter	0,31	0,27	0,26	0,29	0,30
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	-0,02	0,05	0,25	0,35	0,32
Andre driftsinntekter	0,01	0,02	0,03	0,02	0,04
Sum netto inntekter	1,84	1,88	2,08	2,15	2,17
Sum driftskostnader før tap	0,77	0,76	0,73	0,69	0,80
Driftsresultat før tap	1,07	1,12	1,35	1,46	1,37
Tap på utlån og garantier	0,05	0,06	0,06	0,05	0,03
Resultat før skattekostnad	1,02	1,06	1,29	1,41	1,34
Skattekostnad	0,23	0,25	0,27	0,32	0,29
Resultat for perioden	0,80	0,81	1,02	1,09	1,05
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	108 400	105 680	105 400	105 900	105 600

Balanse

Forvaltningskapital	110 907	105 895	105 455	105 248	106 617
Netto utlån til kunder	94 649	92 632	90 928	90 086	90 175
Utlånsvekst i % siste 12 mnd.	4,9 %	3,8 %	2,9 %	5,5 %	7,4 %
Innskudd fra kunder	55 695	52 788	51 562	51 207	51 227
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd.	8,7 %	8,4 %	6,6 %	4,7 %	3,0 %
Innskudd i % av netto utlån	58,8 %	57,0 %	56,7 %	56,8 %	56,8 %
Egenkapital (inkl. hybridkapital)	10 391	9 947	10 051	9 800	9 521
Tap i prosent av netto utlån, annualisert	0,06 %	0,06 %	0,05 %	0,06 %	0,04 %
Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager i % av brutto utlån	0,29 %	0,26 %	0,30 %	0,45 %	0,42 %

Andre nøkkeltall

(fra og med 2. kvartal 2017 er resultat tillagt i kapitaldekningen)

Kostnader i % av inntekter	41,8 %	40,6 %	35,1 %	32,1 %	36,8 %
Kostnader i % av inntekter, ekskl. netto innt. fra finans. instr.	41,4 %	41,8 %	39,9 %	38,3 %	43,2 %
Egenkapitalavkastning etter skatt (justert for hybridkapital)	8,5 %	8,7 %	11,4 %	12,7 %	13,1 %
Likviditetsreserve (LCR) konsern	158 %	114 %	128 %	117 %	153 %
Ren kjernekapitaldekning tillagt andel av resultat	14,6 %	14,6 %	14,7 %	14,5 %	14,1 %
Kjernekapitaldekning	16,0 %	15,3 %	16,0 %	14,9 %	14,9 %
Kapitaldekning	17,8 %	17,2 %	17,9 %	16,9 %	16,9 %
Ren kjernekapital	9 434	9 101	9 114	8 250	8 256
Kjernekapital	10 309	9 726	9 939	9 075	9 081
Netto ansvarlig kapital	11 490	10 904	11 121	10 256	10 259
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	9,0 %	8,8 %	8,6 %	7,7 %	7,5 %

Antall ekspedisjonssteder	34	33	34	36	36
Antall årsverk i bankvirksomheten	430	431	439	435	432

Nøkkeltall egenkapitalbeviset (Banken gjennomførte i 2016 en emisjon av egenkapitalbevis som påvirker nøkkeltallene)

Egenkapitalbevisbrøk, vektet gjennomsnitt for perioden	18,7 %	18,7 %	19,8 %	19,8 %	17,4 %
Antall utstedte bevis	15 663 944	15 663 944	15 663 944	15 663 944	15 663 944
Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (morbank)	2,1	1,9	2,6	2,9	2,5
Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (konsern)	2,4	2,4	3,3	3,6	3,0
Utbytte siste år pr. egenkapitalbevis	6,0	6,0	6,0	9,0	9,0
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	113,9	111,6	115,2	113,4	110,0
Kurs/ bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	0,9	0,9	0,8	0,7	0,6
Børskurs ved utgangen av perioden	100,00	96,50	91,25	81,75	63,75

Nøkkeltall konsern 2013-2016

	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014*	31.12.2013*
Resultat (Mill. kroner)				Proforma
Netto renteinntekter	1 565	1 521	1 511	1 443
Netto provisjonsinntekter	293	300	284	252
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	224	-66	184	201
Andre driftsinntekter	28	14	23	22
Sum netto inntekter	2 110	1 769	2 002	1 918
Sum driftskostnader før tap	787	817	834	800
Driftsresultat før tap	1 323	952	1 168	1 118
Tap på utlån og garantier	50	97	268	126
Resultat før skattekostnad	1 273	855	900	992
Skattekostnad	284	231	215	219
Resultat for perioden	989	624	685	773
Resultat i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital				
Netto renteinntekter	1,49 %	1,55 %	1,60 %	1,60 %
Netto provisjonsinntekter	0,28 %	0,31 %	0,30 %	0,28 %
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	0,21 %	-0,07 %	0,20 %	0,22 %
Andre driftsinntekter	0,03 %	0,01 %	0,02 %	0,03 %
Sum netto inntekter	2,01 %	1,81 %	2,12 %	2,13 %
Sum driftskostnader før tap	0,75 %	0,83 %	0,88 %	0,89 %
Driftsresultat før tap	1,26 %	0,97 %	1,24 %	1,24 %
Tap på utlån og garantier	0,05 %	0,10 %	0,28 %	0,14 %
Resultat før skattekostnad	1,21 %	0,87 %	0,96 %	1,10 %
Skattekostnad	0,27 %	0,24 %	0,23 %	0,24 %
Resultat for regnskapsåret	0,94 %	0,64 %	0,73 %	0,86 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	104 950	98 000	94 300	90 200
Balanse				
Forvaltningskapital	105 455	101 334	94 062	93 758
Netto utlån til kunder	90 928	88 387	80 913	77 450
Utlånsvekst i % siste 12 mnd.	2,9 %	9,2 %	4,5 %	6,8 %
Innskudd fra kunder	51 562	48 349	48 250	43 740
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd.	6,6 %	0,2 %	10,3 %	8,3 %
Innskudd i % av netto utlån	56,7 %	54,7 %	59,6 %	56,5 %
Egenkapital (inkl. hybridkapital)	10 051	7 753	7 157	6 658
Tap i prosent av netto utlån, annualisert	0,05 %	0,11 %	0,33 %	0,16 %
Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager i % av brutto utlån	0,30 %	0,47 %	0,71 %	0,60 %
Andre nøkkeltall				
Kostnader i % av inntekter	37,3 %	46,2 %	41,7 %	41,7 %
Kostnader i % av inntekter, ekskl. netto inntekter fra finansielle instrumenter	41,7 %	44,5 %	45,9 %	46,6 %
Egenkapitalavkastning etter skatt (justert for hybridkapital fra 2016)	11,6 %	8,4 %	10,1 %	12,3 %
Likviditetsreserve (LCR) konsern	128 %	108,0 %		
Ren kjernekapitaldekning	14,7 %	12,7 %	13,1 %	12,8 %
Kjernekapitaldekning	16,0 %	13,5 %	14,4 %	14,2 %
Kapitaldekning	17,9 %	15,5 %	15,1 %	15,1 %
Ren kjernekapital	9 114	7 700	7 092	6 376
Kjernekapital	9 939	8 210	7 792	7 076
Netto ansvarlig kapital	11 121	9 388	8 170	7 522
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	8,6 %	7,0 %	7,0 %	
Antall ekspedisjonssteder	34	40	40	44
Antall årsverk i bankvirksomheten	439	449	454	489
Nøkkeltall egenkapitalbevis				
Egenkapitalbevisbrøk før disponering av resultat	19,8 %	13,5 %	14,1 %	7,1 %
Antall utstedte bevis	15 663 944	4 768 674	4 768 674	1 250 000
Resultat pr. egenkapitalbevis (morbank)	8,5	10,8	12,2	10,3
Resultat pr. egenkapitalbevis (konsern)	10,7	17,6	20,3	18,1
Utbytte siste år pr. egenkapitalbevis (morbank)	6,0	9,0	10,0	10,0
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	115,2	219	212	187
Kurs/bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	0,8	0,6	0,9	0,8
Børskurs ved utgangen av perioden	91,25	139	196	150

* Eksklusive negativ goodwill.

Urevidert

	2. kv. 2017	1. kv. 2017	4. kv. 2016	3. kv. 2016	2. kv. 2016	1. halvår 2017	1. halvår 2016	31.12. 2016
Mill. kroner								
Egenkapitalavkastning justert for hybridkapital								
Resultat etter skatt	215	210	271	291	277	425	427	989
Betalte renter hybridkapital	-15	-10	-10	-10	-7	-25	-12	-33
Resultat etter skatt, inkludert renter hybridkapital	200	200	261	281	270	400	415	956
IB Egenkapital	9 947	10 051	9 800	9 521	8 363	10 051	8 263	8 263
IB Hybridkapital	-625	-825	-825	-825	-510	-825	-510	-510
IB Egenkapital ekskl. hybridkapital	9 322	9 226	8 975	8 696	7 853	9 226	7 753	7 753
UB Egenkapital	10 391	9 947	10 051	9 800	9 521	10 391	9 521	10 051
UB Hybridkapital	-875	-625	-825	-825	-825	-875	-825	-825
UB Egenkapital ekskl. hybridkapital	9 516	9 322	9 226	8 975	8 696	9 516	8 696	9 226
Snitt egenkapital	10 169	9 999	9 926	9 661	8 942	10 221	8 892	9 157
Snitt egenkapital ekskl. hybridkapital	9 419	9 274	9 101	8 836	8 275	9 371	8 225	8 490
Egenkapitalavkastning	8,5 %	8,5 %	10,9 %	12,0 %	12,5 %	8,4 %	9,7 %	10,8 %
Egenkapitalavkastning ekskl. hybridkapital	8,5 %	8,7 %	11,4 %	12,7 %	13,1 %	8,6 %	10,1 %	11,3 %
Netto renteinntekter, justert for prinsippendringer								
Netto renteinntekter	417	401	408	398	397	818	759	1 565
Sikringsfondsavgift			-9	-9	-9		19	
Renter hybridkapital	-15	-10	-10	-10	-7	-26	-12	-33
Netto renteinntekter, justert for prinsippendringer	402	391	389	379	381	793	766	1 532
Gjennomsnittlig forv.kap	108 400	105 680	105 400	105 900	105 600	105 603	105 604	104 950
I % av gjennomsnittlig forv.kapital	1,49 %	1,50 %	1,47 %	1,42 %	1,45 %	1,51 %	1,46 %	1,46 %
Driftskostnader, justert for omdanning av pensjonsordning								
Driftskostnader	208	199	194	184	210	407	409	787
Omdanning av pensjonsordning			28					28
Driftskostnader, justert for omdanning av pensjonsordning	208	199	222	184	210	407	409	815
Ordinær drift (justert resultat)								
Netto renteinntekter, justert for prinsippendringer	402	391	389	379	381	793	766	1 532
Netto provisjonsinntekter	83	71	70	78	78	154	145	293
Andre driftsinntekter	3	4	8	4	11	7	16	28
Driftskostnader, justert for omdanning av pensjonsordning	208	199	222	184	210	407	409	815
Ordinær drift (justert resultat), før skatt	279	267	245	277	260	547	518	1 038
Resultat ekskl. finans og justert for engangshendelser og prinsippendringer								
Netto renteinntekter, justert for prinsippendringer	402	391	389	379	381	793	766	1 532
Netto provisjonsinntekter	83	71	70	78	78	154	145	293
Andre driftsinntekter	3	4	8	4	11	7	16	28
Driftskostnader, justert for omdanning av pensjonsordning	208	199	222	184	210	407	409	815
Tap på utlån og garantier	13	15	15	13	9	28	22	50
Resultat ekskl. Finans og justert for engangshendelser	266	252	230	264	251	519	496	988
Skatt (25 %)	67	63	58	66	63	130	124	247
Ordinær drift / justert resultat etter tap, etter skatt	200	189	173	198	188	389	372	741
Snitt egenkapital ekskl. hybridkapital	9 419	9 274	9 101	8 836	8 275	9 371	8 225	8 490
Egenkapitalavkastning resultat ekskl. Finans og justert for engangshendelser	8,5 %	8,3 %	7,5 %	8,9 %	9,2 %	8,4 %	9,1 %	8,7 %
Gjennomsnitt renter / maringer								
Gjennomsnittlig utlånsrente PM (avkastning)	2,77 %	2,83 %	2,78 %	2,82 %	2,88 %			2,86 %
Gjennomsnittlig utlånsrente BM (avkastning)	3,35 %	3,44 %	3,53 %	3,49 %	3,53 %			3,55 %
Gjennomsnittlig innskuddsrente PM	0,82 %	0,82 %	0,87 %	0,92 %	0,99 %			0,93 %
Gjennomsnittlig innskuddsrente BM	1,06 %	1,10 %	1,16 %	1,22 %	1,26 %			1,19 %
Gjennomsnittlig 3 mnd NIBOR	0,92 %	1,02 %	1,13 %	1,07 %	1,00 %			1,07 %
Utlånsmargin PM (utlånsrente - 3 mnd. NIBOR)	1,85 %	1,81 %	1,65 %	1,75 %	1,88 %			1,79 %
Utlånsmargin BM (utlånsrente - 3 mnd. NIBOR)	2,43 %	2,42 %	2,40 %	2,42 %	2,53 %			2,48 %
Innskuddsmargin PM (3 mnd. NIBOR - innskuddsrente)	0,10 %	0,20 %	0,26 %	0,15 %	0,01 %			0,14 %
Innskuddsmargin BM (3 mnd. NIBOR - innskuddsrente)	-0,14 %	-0,08 %	-0,03 %	-0,15 %	-0,26 %			-0,12 %

I styrets beretning og i regnskapspresentasjoner er det referert til enkelte justerte resultater som ikke er definert i IFRS (alternative resultatmål eller alternative performance measures (APM)). Bakgrunnen for å presentere justerte resultater er å få frem den underliggende driften på en bedre måte og er ikke ment å erstatte den ordinære rapporteringen. Tabellen over er satt opp for å vise sammenhengen mellom offisielle tall og de justerte tallstørrelsene

Erklæring i henhold til Verdipapirhandelloven § 5-6

Styret og administrerende direktør i Sparebanken Sør bekrefter at bankens og konsernets halvårsregnskap for 2017 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysninger i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Videre bekreftes det at halvårsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer som selskapet står ovenfor.

Arendal, 15. august 2017

Stein A. Hannevik
styrets leder

Torstein Moland
nestleder

Inger Johansen

Erling Holm

Marit Kittilsen

Tone Thorvaldsen Vareberg

Jan Erling Tobiassen
ansattes representant

Gunnhild T. Golid
ansattes representant

Geir Bergskaug
adm. direktør

SPAREBANKEN SØR

